

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

Кафедра інформаційних технологій та систем
(назва кафедри)

СИЛАБУС

Інтернет-технології в політичному процесі
(назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність 052 Політологія
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-кваліфікаційний рівень другий (магістерський) рівень

форма навчання денна/заочна

освітня програма Прикладна політологія

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 28.08.2020

Завідувач кафедри

(підпис)

Перезатверджено: протокол № _____ від _____

Перезатверджено: протокол № _____ від _____

Перезатверджено: протокол № _____ від _____

1. Інформація про викладача

Прізвище ім'я по батькові	Могильний Геннадій Анатолійович
Науковий ступінь	кандидат технічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	директор навчально-наукового інституту фізики, математики та інформаційних технологій
Місце роботи	ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”, Директор навчально-наукового інституту фізики, математики та інформаційних технологій, кафедра інформаційних технологій та систем
Адреса кафедри	м. Старобільськ, вул.Гоголя 1
Контакти	+380-66-173-3850
E-mail	g.mogilniy@gmail.com.
Консультації	
Час	відповідно до графіку індивідуальних консультацій
Місце	ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”, Директор навчально-наукового інституту фізики, математики та інформаційних технологій, м. Старобільськ, вул.Гоголя 1

2. Інформація для підтримання зв'язок з е-тьютором

Прізвище ім'я по батькові	Капля Ольга Станіславівна
E-mail	Rfgkz@i.ua
Контакти	050 202 03 31

3. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Освітня програма	Прикладна політологія
Освітньо-кваліфікаційний рівень	магістр
Загальні характеристики	обов'язкова
Веб-сайт курсу	
ID ОП	17834
Рік вивчення дисципліни	перший
семестр	2
Загальна кількість кредитів ECTS	3
Загальна кількість годин	90
Лекції / Практичні, семінарські заняття / Лабораторні / Самостійна робота	12 / 12 / - / 66 6 / 6 / - / 78
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

4. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Інтернет-технології в політичному процесі» формування у майбутніх фахівців сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури, набуття практичних навичок роботи на сучасній комп'ютерній техніці та використання сучасних інформаційних технологій для вирішення різноманітних завдань у практичній діяльності за фахом.

Завдання дисципліни — оволодіння основними поняттями інформаційних технологій в управлінні;

- ознайомлення з новітніми інформаційними системами та технологіями;
- набуття практичних навичок по використанню інформаційних технологій у політичній науці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- основні поняття інформаційних технологій в управлінні, основні прийоми створення прикладних інформаційних систем для застосування їх в політичній науці;
- знання теоретичних основ створення та функціонування інформаційних технологій, їх використання для управління;
- структури системи інформаційного забезпечення;
- основні засади управління інформаційними ресурсами та технологіями;
- методи аналізу даних в системі прийняття управлінських рішень;
- технології створення структури бази даних, розробки основних об'єктів та зв'язків між ними;
- методології розроблення інформаційних систем, визначення ефективності їх впровадження;

вміти:

- проводити дослідження на предмет виявлення передумов упровадження обчислювальної техніки та вибору інформаційних технологій;
- застосовувати набуті знання для роботи у конкретних автоматизованих інформаційних системах, що використовуються в сучасних організаціях, приймати управлінські рішення на підставі інформації, отриманої за допомогою автоматизованої інформаційної системи;
- формулювати цілі та задачі дослідження, збирати необхідну інформацію про події в державі та в світі;
- формувати репрезентативну вибірку для проведення дослідження в політичному процесі;
- узагальнювати попередні результати дослідження у вигляді побудови частотних розподілів для кількісної та якісної інформації, що стосується внутрішньо-політичного простору держави;
- проводити візуалізацію попередньо отриманих результатів дослідження у вигляді різноманітних гістограм та діаграм (в залежності від типу досліджуваної інформації);
- застосовувати методи оцінки невідомих параметрів в задачах моделювання міжнародних відносин;
- оцінювати невідомі параметри досліджуваної політичної системи у вигляді довірчих інтервалів;
- визначати рівень значимості та довірчу ймовірність для проведення прикладних досліджень в сфері міжнародних відносин;
- проводити однофакторний та багатфакторний дисперсійний аналіз політичної кон'юнктури;
- здійснювати кореляційний та регресійний аналіз політичних і соціально-економічних параметрів для виявлення взаємозалежностей та прогнозування;
- здійснювати факторний, дискримінантний та кластерний аналіз політичних процесів в державі та на міжнародному рівні;

- застосовувати параметричні статистичні методи для аналізу політичних та соціально-економічних явищ;
- застосовувати непараметричні статистичні методи для аналізу політичних та соціально-економічних явищ.

Опанувати:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати комплексні спеціалізовані завдання в предметній сфері політології та застосовувати широкий спектр сучасних теорій і методів політичних досліджень та аналізу політики в експертно-аналітичній, науково-дослідницькій, політико-організаційній, консультаційній та громадській сфері практичної професійної діяльності.

Загальні компетентності: ЗК 1. Розуміння причинно-наслідкових зв'язків й уміння їх використовувати у професійній і соціальній діяльності. ЗК 2. Аналітичні здібності та дослідницькі навички. ЗК 3. Навички управління інформацією, здатність виявляти актуальні проблеми. ЗК 4. Здатність здійснювати теоретичний аналіз проблеми, здатність пропонувати та обґрунтовувати гіпотези. ЗК 5. Володіння теоретико-методологічними засадами регулювання відносин інтелектуальної власності і процесу трансферу технологій. ЗК 10. Здатність системно оцінювати та прогнозувати світові та національні політичні події та явища, тенденції розвитку політичних інститутів та процесів. ЗК 11. Здатність представляти результати своїх досліджень та аргументовано їх обстоювати. ЗК 12. Володіння основами усної та письмової академічної комунікації іноземною мовою. ЗК 13. Здатність продуктивно, з дотриманням правил мовленнєвого етикету спілкуватися державною мовою під час фахової діяльності. ЗК 14. Здатність до ініціативності, відповідальності та навичок до превентивного і аварійного планування, управління заходами безпеки професійної діяльності, уміння приймати рішення у складних та непередбачуваних ситуаціях, лідерські якості на посаді керівника. Знання міжнародних норм і законодавства України у сфері безпеки життєдіяльності населення, система управління охороною праці та цивільного захисту.

Фахові компетентності: ФК 2. Сучасні уявлення про можливості моделювання основних процесів та явищ у соціальній і політичній системі, здатність до узагальнення про осмислення результатів наукових досліджень, до їх презентації та опублікування у вигляді статей, тез доповідей, до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, навички роботи в команді. ФК 3. Здатність аналізувати конкретні політичні явища, ситуації та процеси із застосуванням доступного аналітико-прогностичного інструментарію. ФК 4. Здатність фахово використовувати у прикладному політичному аналізі знання та уявлення про становлення і розвиток політичної думки й політичних цінностей. ФК 5. Здатність на підставі знань та уявлень з приводу місця людини у політичному процесі аналізувати сучасні тенденції розвитку соціальних і політичних систем. ФК 6. Володіння теоретико-методологічними і філософськими засадами вивчення та аналізу суспільства, політики, влади, лідерства, політичної діяльності і політичної культури, держави і процесів, які у них відбуваються і з ними асоційовані. ФК 7. Здатність до роботи в органах державної влади, місцевого самоврядування, політичних партіях та громадських організаціях. ФК 8. Розуміння природи політичних конфліктів на напрямків політичної співпраці. ФК 9. Здатність управляти структурними підрозділами політичних партій та громадських організацій. ФК 10. Здатність системно оцінювати та прогнозувати світові та національні політичні події та явища, тенденції розвитку політичних інститутів і процесів. ФК 11. Вміння моделювання та прогнозування політичних процесів, створення політичних проєктів. ФК 12. Здатність застосовувати в політичній оцінці ситуації знання з приводу світового

політичного процесу та міжнародних відносин, а також місця у них України. ФК 13. Здатність та готовність практично використовувати знання з приводу проблем регіонального розвитку та місцевого самоврядування, а також принципів і методики врегулювання політичних конфліктів. ФК 14. Здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі політології у процесі розв'язання професійних задач. ФК 17. Здатність працювати з писемними, візуальними, аудіозаписами та іншими видами джерел та базами даних в рамках політологічного аналізу.

5. Місце дисципліни нормативна навчальна дисципліна «Інтернет-технології в політичному процесі» є складовою циклу професійної і практичної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» ОП «Прикладна політологія».

6. Зміст дисципліни.

№	Змістовні модулі та їхня структура	денна форма навчання					заочна форма навчання				
		загальна кількість	лекції	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійна робота	загальна кількість	лекції	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійна робота
Перший модуль											
1.1.	Прикладний статистичний аналіз даних в прикладній політології	13	2			11		2			13
1.2.	Описові статистики в дослідженні	15	2	2		11			2		13
1.3.	Оцінка невідомих параметрів в задачах прогнозування	15	2	2		11			2		13
1.4.	Перевірка статистичних гіпотез в дослідженні	15	2	2		11		2			13
1.5.	Дослідження взаємозв'язків політичних та соціально-економічних явищ	15	2	2		11		2			13
1.6.	Комп'ютерні системи підтримки прийняття рішень та аналітичні методи в public relations	17	2	4		11			2		13
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН		90	12	12		66	90	6	6		78

Теми семінарських / практичних занять

№п/п	Назва теми	Години	
		денна	заочна
1.	Прикладний статистичний аналіз даних в прикладній політології		
2.	Описові статистики в дослідженні	2	2
3.	Оцінка невідомих параметрів в задачах прогнозування	2	2
4.	Перевірка статистичних гіпотез в дослідженні	2	
5.	Дослідження взаємозв'язків політичних та соціально-економічних явищ	2	
6.	Комп'ютерні системи підтримки прийняття рішень та аналітичні методи в public relations	4	2
Разом		12	6

Теми лабораторних занять (не передбачено навчальним планом)

Самостійна робота

№п/п	Назва теми	Години	
		денна	заочна
1.	Прикладний статистичний аналіз даних в прикладній політології	11	13
2.	Описові статистики в дослідженні	11	13
3.	Оцінка невідомих параметрів в задачах прогнозування	11	13
4.	Перевірка статистичних гіпотез в дослідженні	11	13
5.	Дослідження взаємозв'язків політичних та соціально-економічних явищ	11	13
6.	Комп'ютерні системи підтримки прийняття рішень та аналітичні методи в public relations	11	13
Разом		66	78

7. Методи навчання

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій, таких як: лекція (оглядова, тематична), семінарські заняття (презентація, дискусія, дебати, робота з нормативними джерелами, «мозковий штурм», ділові ігри).

8. Форми і методи контролю

Усне опитування, тестування, виконання завдань для самостійної роботи, індивідуальні навчально-дослідні завдання (реферат, презентація, аналітичний розгляд джерел, тези), виконання контрольної-модульної роботи (тестування).

Питання для модульного контролю

1. Основні складові методології статистичного аналізу даних в політичних процесах.
2. Чотири основні етапи статистичного аналізу даних: планування збору даних, попереднє дослідження даних, оцінка невідомої величини, перевірка гіпотез.
3. Генеральні сукупності та вибірки: означення та параметри.
4. Репрезентативна вибірка.
5. Процедури формування репрезентативної вибірки.
6. Встановлення необхідного обсягу вибірки.
7. Визначення рівня помилки вибірки та ступеня впевненості.
8. Базова класифікація типів даних.
9. Одновимірний та багатовимірний набір даних.
10. Кількісні та якісні дані.
11. Часові ряди.
12. Частотний розподіл.
13. Абсолютна, відносна та накопичена частота.
14. Використання гістограм для первинного аналізу даних.
15. Міри центральної тенденції (мода, медіана, середнє арифметичне) в дослідженні політичних та соціально-економічних показників розвитку країни.
16. Міри варіації (розмах, квантілі, дисперсія, стандартне відхилення) в дослідженнях та класифікації різноманітних характеристик міжнародних відносин.
17. Неперервні та дискретні розподіли.

18. Функція щільності ймовірності та функція розподілу ймовірностей.
19. Рівномірний та трикутний розподіли.
20. Нормальний розподіл.
21. Інтервальна оцінка невідомих параметрів в політичних процесах.
22. Стандартна помилка середнього.
23. Визначення довірчої ймовірності.
24. Побудова довірчих інтервалів.
25. Побудова довірчих інтервалів для оцінювання середнього значення та частки при дослідженні проблем та ситуацій в політичних процесах.
26. Побудова довірчих інтервалів для середнього.
27. Побудова довірчих інтервалів для частки.
28. Статистична гіпотеза.
29. Статистичний критерій.
30. Помилка 1-го та 2-го роду.
31. Функція потужності критерію.
32. Загальні етапи застосування статистичних критеріїв.
33. Статистична значимість та рівень перевірки.
34. Інтерпретація перевірки гіпотези.
35. Визначення непараметричних статистичних методів.
36. Недоліки та переваги непараметричних статистик.
37. Класифікація параметричних методів.
38. Класифікація непараметричних методів.
39. Перевірка гіпотез стосовно середніх для двох (однієї) вибірки: критерій Стьюдента, непараметричний критерій Манна-Уїтні.
40. Перевірка гіпотез про рівність дисперсій для двох вибірок.
41. Перевірка гіпотез стосовно середніх для випадку більше двох вибірок: дисперсійний аналіз (однофакторний та багатфакторний), ранговий дисперсійний аналіз Краскелла-Уолліса, критерій Джонкхієра.
42. Перевірка гіпотез стосовно середніх для двох залежних вибірок: критерій Стьюдента для залежних вибірок, непараметричний критерій знаків, критерій знаків для різниць, критерій Вілкоксона, непараметричний критерій узгодженості Колмогорова-Смірнова.
43. Перевірка гіпотез стосовно середніх для випадку більше двох вибірок: дисперсійний аналіз з повторенням (однофакторний та багатфакторний), ранговий дисперсійний аналіз Фрідмана й Q-критерій Кохрена.
44. Використання блочних діаграм. F-тест для середніх.
45. Однофакторна ANOVA-таблиця.
46. Тест найменшої значимої відмінності.
47. Двофакторний дисперсійний аналіз. Багатомірний дисперсійний аналіз. Таблиця ANOVA.
48. Основні етапи порівняльного дослідження міжнародних відносин: вибір дослідного питання; вибір еквівалентної міри; побудова адекватної вибірки; використання незалежних результатів спостережень.
49. Основні методи дослідження зв'язків явищ.
50. Одномірні таблиці частот та таблиці спряженості.
51. Основна задача кореляційного аналізу.
52. Кореляційна залежність.
53. Основні властивості коефіцієнту кореляції Пірсона.
54. Перевірка значимості та інтервальні оцінки параметрів зв'язку.
55. Основна задача лінійного регресійного аналізу.
56. Проста лінійна регресія.
57. Метод найменших квадратів.

58. Властивості оцінок параметрів рівняння лінійної регресії.
59. Побудова довірчих інтервалів для генеральних коефіцієнтів регресії.
60. Перевірка гіпотези про коефіцієнт нахилу рівняння лінійної регресії.
61. Варіація залежної змінної та коефіцієнт детермінації в задачах лінійного регресійного аналізу.
62. Використання рейтингових методів в дослідженні міжнародних відносин.
63. Рейтингові методи оцінки PR-компаній.
64. Види рейтингів.
65. Рейтинги в Інтернет.
66. Структура, склад, можливості та засоби роботи з програмами: "EXPO: 1001 Рекламоносій"; "Приемы журналистики и public relations"; "HeadLiner/Заголовщик".

9. Критерії оцінювання знань студентів (у %)

Поточний і підсумковий контроль знань і умінь магістрантів з дисципліни «Інтернет-технології в політичному процесі» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Успішність магістрантів із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою і складається з успішності з навчальної роботи (практичних завдання і завдань для самостійної роботи, індивідуальної роботи, тестування).

Протягом семестру здобувачі вивчають два модулі з дисципліни. Модуль складається з одного змістового модуля, після виконання якого здійснюється поточний контроль у вигляді письмової роботи. Студенти, які не в повному обсязі виконали програму семінарських занять, до поточного модульного контролю не допускаються.

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок студентів здійснюється за 100-бальною системою. Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни складається із середнього арифметичного балу за модулі та балів за поточний контроль.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання за змістовий модуль отримав середнє арифметичне менше 60 балів, зобов'язаний скласти залік з дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час заліку оцінені менш ніж 60 балів, отримує незадовільну підсумкову оцінку.

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими: - контроль за виконання модульних завдань; - контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру; - контроль індивідуальної та самостійної роботи. Якщо студент відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюються в 0 балів.

Оцінювання активності під час аудиторних занять, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється у межах 40 балів: - 20 балів – за активну участь під час аудиторних занять (семінарських, лекційних). 20 балів – відвідано не менше 90% практичних занять та отримано оцінки «добре», «дуже добре» «відмінно»; 15 балів – відвідано не менше 75% практичних занять та отримано оцінки «добре», «дуже добре», «відмінно»; 10 балів – відвідано не менше 60% практичних занять та отримано оцінки «задовільно», «добре», «дуже добре», «відмінно»; 5 балів – відвідано не менше 50% практичних занять та отримано оцінки «задовільно», «добре», «дуже добре», «відмінно»; - 20 балів – опрацювання джерела з визначеного переліку наукової літератури (додаткова), або запропонованої самим студентом та погодженої з викладачем. Перевірка знань студента здійснюється при наявності розширеного конспекту того чи іншого монографічного дослідження.

10. Розподіл балів, які отримують студенти **Діяльність студента:**

- письмова модульна контрольна робота, тестування – 40 балів;
- результати роботи на практичних заняттях – 40 балів;
- самостійна робота – 20 балів;
- за рішенням кафедри участь здобувачів вищої освіти у тренінгах з тематики освітніх компонентів професійної і практичної підготовки зараховуються як додаткові бали до загальної суми успішності здобувача.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
83-89	B	добре	
75-82	C		
63-74	D	задовільно	
50-62	E		
21-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Завдання для контролю самостійної роботи

Контрольно-самостійна робота виступає як засіб самостійного здобуття і поглиблення знань студента, а також як форма самоконтролю та контролю самостійного навчання студента з боку кафедри.

Виконуючи контрольно-самостійну роботу, магістрант набуває досвіду роботи з науковою літературою, періодичними спеціальними виданнями, законодавчими актами; вчиться аналізувати та узагальнювати, а також чітко висловлювати свої думки з приводу заданої тематики в письмовій формі. Все це є підґрунтям для виконання більш складних форм робіт в майбутньому, таких як магістерська робота.

1. Опрацювання наукових джерел з кожної теми за формою, яка обирається самостійно (конспект, тези, план, таблиця, схема, висновки тощо), з визначенням особистого ставлення до змісту роботи (за бажанням).

2. Доповнення списку рекомендованих джерел до кожної теми науковими працями, які здобувач підібрав самостійно і які відображають напрями його магістерської праці або наукових уподобань.

3. Порівняння викладу (або змісту) матеріалу з певного питання в різних джерелах.

4. Формувати й висловлювати своє міркування щодо питань проблемного характеру відповідно до кожної теми, що сприяє усвідомленню актуальних проблем управлінської діяльності й пошуку засобів їх вирішення, загостренню уваги на суперечностях, які виникають відповідно до конкретних умов та життєвих ситуацій.

5. Виконання завдань на розвиток рефлексивних умінь, аналіз і самооцінку власної професійної діяльності, професійно-значущих рис своєї особистості.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувача, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Виконання здобувачем ІНДЗ завершується захистом навчального проекту. ІНДЗ з дисципліни «Інтернет-технології в політичному процесі» – це вид науково-дослідної роботи здобувача, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності. Мета ІНДЗ:

самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності. Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

12. Методичне забезпечення

Конспекти лекцій (паперовий та електронний варіант), завдань до практичних занять, питання до контрольних робіт, завдань для самостійної роботи, вказівки до написання ІНДЗ.

Студенти мають доступ до електронних варіантів методичних вказівок до практичних занять і електронної бібліотеки.

13. Рекомендована література

Основна навчальна література

1. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ За редакцією О.І.Пушкаря. Вид. 2-ге , перероб., доп. - К.: Видавничий центр "Академія", 2002.-704 с.
2. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / В.А.Баженов, П.С.Венгерський, В.М.Горлач та інш. - К.: Каравела, 2003,2004. - 464с.
3. Карімов І.К. Інформатика та програмування: Навч. посібник/ І.К.Карімов, О.І.Литвин, С.А.Нужна та інш. – Дніпродзержинськ:ДДТУ, 2014.-387 с.
4. Карімов І.К. Інформаційно-обчислювальні системи в економіці: Навч посібник - 2-ге вид., перероб. і доп. - Дніпродзержинськ:ДДТУ, 2013.-279 с.

Допоміжна

5. Аналітика, експертиза, прогнозування: Монографія/ Макаренко Є.А., Рижков М.М., Ожеван М.А. та ін. - К.: Наша культура і наука, 2003. - 614 с.
6. Белоусова Н.Б., Пипченко Н.О. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з нормативної дисципліни "Інформаційні технології в прогнозно-аналітичній діяльності". – К.: ІМВ, 2013. – 200 с.
7. Кирьянов Д.В. Mathcad 14. - СПб.: БХВ-Петербург, 2007.- 686 с.
8. Долженков В.А. Microsoft Excel 2003 / В.А. Долженков, Ю.В. Колесников. - СПб. : БХВ-Петербург, 2004. - 1023 с.
9. Мангейм Д., Рич Р. Политология и методы исследований. – М.: Весь мир, 1997. – 520 с.
10. Михеева В.Д. Microsoft Access 2003 / В.Д. Михеева, И.А. Харитонова. - БХВ-Петербург,2004. -1069 с.
11. Microsoft PowerPoint 2003 : СамоучительTeachPro. Мир компьютера. - М. : Мультимедиа технол. и дистанц. обучение, 2005. - 1 електрон. опт. диск. (CDROM).
12. Гужва В.М. Інформаційні системи і технології на підприємствах: Навч. посібник/ В.М. Гужва. - К.: КНЕУ, 2001.- 400 с.
13. Ситник В.Ф. Системи підтримки прийняття рішень: Навч. посібник/ В.Ф. Ситник - К.: КНЕУ, 2004.- 614 с.
14. Оксанич А. П. Інформаційні системи і технології маркетингу/А. П. Оксанич — К. : Професіонал, 2008. — 320 с.
15. Татарчук М.І. Корпоративні інформаційні системи: Навч. посібник/ М.І.Татарчук – К.: КНЕУ, 2005. – 291 с.
16. Карімов Г. І. Інформаційні системи і технології в управлінні організаціями/ Г.І. Карімов, І. К. Карімов. — Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2014. — 141 с.

17. Эндрю Ф. Сигел Практическая бизнес-статистика. – М., С.-П., К.: Вильямс, 2009. – 1056 с
18. Яковлев И.Г. Проблемы политического анализа на основе компьютерных технологий. - М.: Изд-во МГСУ "Союз", 1998. – 79с.
19. <http://www.nbuu.gov.ua/polit/> – Україна політична (українська статистика, дані ЦРУ США)
20. <http://www.statsoft.com> – сайт фірми-виробника пакету Statistica.
21. <http://www.statsoft.ru> – інформація по статистичному пакету Statistica.
22. <http://www.cmis.csiro.au> – математичні та статистичні пакети.
23. <http://www.exponenta.ru> – математичні та статистичні пакети.
24. <http://www.analyst.ru/> – система “TextAnalyst” (НВІЦ «МікроСистеми»).
25. <http://www.vaal.ru> – проект та програми професійного аналізу текстів.
26. <http://www.parlament.org.ua/> – Лабораторія законодавчих ініціатив.
27. <http://www.aries.eu.int/> - європейські інформаційно-аналітичні центри.
28. <http://www.worldbank.com/> – сайт світового банку.
29. <http://www.cia.org/> - сайт ЦРУ. 26. <http://www.europa.eu.com/> - сайт ЄС.
30. <http://www.cnn.com/> - новини CNN. 28. <http://www.reuters.com/> - сайт Рейтерс.
31. <http://www.expressinform.com/> - оперативна політична, економічна, законодавча інформація по Україні.
32. <http://www.interfax.com.ua/> - сайт інформаційної агенції ІнтерфаксУкраїна.
33. <http://www.facts.kiev.ua/> - щоденна всеукраїнська газета “Факты и комментарии”.
34. <http://today.viaduk.net/> - щоденна газета “Сегодня”.
35. <http://www.pr-chance.kiev.ua/> - сайт про прийоми журналістики та методи вирішення деяких задач PR.
36. <http://www.whites.com.ua/> - PR в державних органах.